

POROZUMIENIE POMIĘDZY UZ a PFRON

— Ewa Sapeńko

4 grudnia 2017 r. prorektor ds. studenckich prof. **Wojciech Strzyżewski** i dyrektor oddziału lubuskiego państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych **Andrzej Gonia** podpisali regionalne porozumienie o współpracy pomiędzy Uniwersytetem Zielonogórskim a PFRON. Przedmiotem porozumienia jest określenie celów współpracy na następujących płaszczyznach:

- zwiększenia aktywności zawodowej i edukacyjnej osób z niepełnosprawnościami poprzez wspólne uczestnictwo w targach/giełdach pracy, organizację konferencji/spotkań z osobami z niepełnosprawnościami;
- promocji zwiększania zatrudnienia i edukacji osób z niepełnosprawnościami poprzez szkolenia dla pracowników UZ, przekazania im kompleksowej wiedzy na temat ustawowych możliwości zatrudnienia i edukacji osób z niepełnosprawnościami;
- dotarcie z informacją do osób z niepełnosprawnościami z terenu całego województwa lubuskiego;
- organizacji wspólnych konferencji/szkoleń dla środowiska osób z niepełnosprawnościami;
- promocji programów opracowanych i finansowanych przez PFRON, z których mogłyby skorzystać osoby z niepełnosprawnościami będące studentami i absolwentami UZ.

W 2016 r. na UZ studiowało 355 studentów niepełnosprawnych (3,21 proc.; w roku akademickim 2000/2001 było to 0,19 proc.), a sytuacją idealną byłoby zalecane przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego minimum 4 proc. studentów niepełnosprawnych w skali uczelni. I chociaż przez ostatnie lata warunki uczestnictwa studentów i doktorantów z niepełnosprawnością w procesie kształcenia na Uniwersytecie Zielonogórskim zdecydowanie uległy zmianie, to wciąż mamy jeszcze wiele do zrobienia.

Fakt, że dopiero teraz podpisujemy oficjalne porozumienie z Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych nie znaczy, że dotychczas nie współpracowaliśmy. W latach 2007-2016 otrzymaliśmy z PFRON ponad 600 tys. zł. Były to głównie środki przeznaczone na realizację programu PITAGORAS (nagłośnienie, wzmacniacze słuchu, pętle indukcyjne) ale też na likwidowanie barier architektonicznych w budynkach (ze środków będących w gestii marszałka województwa lubuskiego z puli PFRON).

Uniwersytet Zielonogórski należy do grona uczelni najlepiej dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych. Tytuł laureata konkursu architektonicznego *Zielona Góra bez barier* w kategorii obiekt użyteczności publicznej Uniwersytet Zielonogórski otrzymał już podczas pierwszej edycji konkursu w 2008 r. Rok później wyróżniony został Ogród Botaniczny (2009 r.), w 2011 r. uhonorowane zostały siedziba Rektoratu przy ul. Licealnej i całkowicie wy-

remontowany akademik Wcześniak, a w 2013 r. Biblioteka Uniwersytecka.

Całkowicie przystosowane dla osób niepełnosprawnych ruchowo są siedziby niemal wszystkich wydziałów:

- Wydziału Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska
- Wydziału Ekonomii i Zarządzania
- Wydziału Fizyki i Astronomii
- Wydziału Humanistycznego
- Wydziału Informatyki, Elektrotechniki i Automatyki
- Wydziału Lekarskiego i Nauk o Zdrowiu
- Wydziału Matematyki, Informatyki i Ekonometrii
- Wydziału Mechanicznego
- Wydziału Nauk Biologicznych
- Wydziału Prawa i Administracji

W miarę jak na uczelni likwidowane były bariery architektoniczne, wzrastała liczba niepełnosprawnych studentów, co wyraźnie pokazuje poniższa tabela:

**LICZBA STUDENTÓW
NA UNIwersYTECIE ZIELONOGÓRSKIM W LATACH 2000-2017**

Rok akademicki	Studenci ogółem	Studenci z niepełnosprawnościami	Udział studentów niepełnosprawnych
	(w liczbach bezwzględnych)		(w %)
2000/2001	23 132	45	0,19
2002/2003	23 107	76	0,32
2003/2004	23 144	121	0,52
2004/2005	22 648	152	0,67
2005/2006	20 640	281	1,36
2006/2007	18 360	358	1,94
2007/2008	18 239	376	2,06
2008/2009	16 776	405	2,43
2009/2010	16 238	470	3,01
2010/2011	16 171	510	3,20
2011/2012	15 408	511	3,31
2012/2013	14 297	543	3,79
2013/2014	13 141	513	3,90
2014/2015	13 035	490	3,75
2015/2016	12 023	446	3,71
2016/2017	11 029	355	3,21

ŹRÓDŁO: opracowanie własne na podstawie danych statystycznych Pełnomocnika Rektora ds. Studentów Niepełnosprawnych Uniwersytetu Zielonogórskiego

Wśród studentów niepełnosprawnych są nie tylko studenci niepełnosprawni ruchowo (choć tych jest najwięcej, bo 129 osób), ale są też osoby cierpiące na: choroby psychiczne, zaburzenia narządu głosu, mowy i choroby słuchu, choroby narządu wzroku, epilepsję, choroby układu oddechowego i krążenia, choroby układu pokarmowego, choroby układu moczowo-płciowego, choroby neurologiczne i całościowe zaburzenia ustrojowe.

Uniwersytet Zielonogórski należy do grona uczelni najlepiej dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Niepełnosprawnym studentom na Uniwersytecie Zielonogórskim pomaga pełnomocnik rektora ds. studentów niepełnosprawnych - dr Marcin Garbat, który udziela pomocy w zakresie:

- __dydaktyki i kształcenia,
- __likwidowania barier architektonicznych,
- __rehabilitacji medycznej, społecznej i zawodowej,
- __sportu,
- __pomocy materialnej.

Pełnomocnik udziela różnych porad, od tych, które wiążą się ze statusem prawnym i akademickim studenta niepełnosprawnego aż po całkiem prozaiczne instrukcje pomocowe. Z porad i konsultacji korzystają zarówno studenci niepełnosprawni i ich rodzice, jak i nauczyciele akademicy, między innymi opiekunowie grup studenckich, w których są niepełnosprawni studenci.

Na UZ funkcjonuje „instytucja” asystenta niepełnosprawnego studenta. Dzięki tej inicjatywie z usług asystenckich w minionym roku skorzystało 10 niepełnosprawnych studentów UZ. Asystenci swoją pracę wykonują na podstawie umowy zawartej z UZ. Do zadań asystenta należy przed wszystkim pomoc w zakresie dydaktyki oraz przemieszczania się po terenie Uczelni.

Rada Studentów Niepełnosprawnych - zrzesza wszystkich studentów, którzy są zainteresowani problematyką niepełnosprawności występującą w środowisku akademickim Uniwersytetu Zielonogórskiego. Poprzez wspólne działania w zakresie likwidacji barier architektonicznych oraz mentalnych, członkowie Rady starają się rozwiązywać problemy, z jakimi borykają się niepełnosprawni studenci UZ. Studenci niepełnosprawni mogli liczyć na pomoc w nauce dzięki koleżeńskiej pomocy oraz współpracy z wolontariuszami. Systematycznie raz w tygodniu w biurze Pełnomocnika odbywają się spotkania nazwane five o'clock. Członkowie Rady biorą udział we wszelkich działaniach mających na celu polepszenie wizerunku osób niepełnosprawnych i ułatwieniu tym osobom edukacji na poziomie akademickim. W tam zakresie współpracują ze wszystkimi jednostkami Uniwersytetu Zielonogórskiego. Wolontariusze zrzeszeni w Radzie udzielają się również jako przewodnicy studentów niewidomych i niedowidzących oraz jako asystenci studentów niesłyszących i poruszających się na wózkach inwalidzkich. W minionym roku akademickiego

Rada zorganizowała: kwesty na rzecz niepełnosprawnych studentów UZ (listopad, marzec), warsztaty asertywności w Kołobrzegu, Gorzowie Wlkp. oraz Zielonej Górze, a także konferencję „Kochaj życie - badaj piersi”.